

Izhaja vsak torek in soboto v ednu ob 11. uri popoldne za mesto er ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jell-sitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Preobrazitelji Francije.

Sedanji politični prvaki na Francozskem so se trdovratno postavili na stališče, da je mogoče »rešiti« Francijo le, ako iztrebijo od upliva na zakonodajo vse, kar je delalo nekdanj Francozsko slavno in veliko. S parno silo delajo na to, da bi odstranili iz javnosti vsakteri pojav, ki količjak diši po — »klerikalizmu« ali z drugimi besedami: po stari zvestobi do domovine in naroda in bi pripravili narod za »novo zvestobo« do republike t. j. državne oblike, katero so skovali lahkomišelniki prekucuh, nahujskani od pruskih emigrantov. Kajti ti današnji preobrazitelji Francije se ne malo boje, da se jim podere stavba, za katero se je desetletja dolgo pripravljala materijal v — Berlinu in za katero je naredil načrte prekanjeni pruski politični stavbenik — Bismarck, ter da končno francozsko ljudstvo ne spozna, da so bili ti načrti, ta materijal in jednako torej celotna stavba — velikanska sleparija, naperjena v to, da pomete Francijo s pozorišča, a jo kot dozorelo žrtev vrže v naročje nikdar site Velikonemčije. Zadnje volitve v francozsko zbornico so tem ljudem pokazale, da »monarhični aparat« vendarle izborneje deluje, nego bi se bilo pričakovalo, ter da je temu kriv upliv ki izvira iz krogov duhovščine, te najzanesljiveje opore starega državnega reda in obstanka Francije. Kajti te volitve so zdaj ob nastopu novega kabineta in zbornice pokazale, da imajo republikanci t. j. Pruso-Francozje le borih 27 glasov prave večine. Ta števila pa kaže, da ni več daleč čas, ko se bode izgubil kakor voda v pesku republikanski upliv in naredil prostor monarhični zavesti naroda. Zaradi tega je bilo treba napeti vse sile, da se popravi kar je bilo »zamujenega« in v ta namen treba, da stopi na krmilo vlade še odločnejši kabinet nego je bil prejšnji.

In res se je zgodilo tako. Po odstopu Waldeck-Rousseaua, tega »moža Nemčije« kakor ga imenujejo monarhisti, je nastopil vlado bivši senator Combes, ki je še mnogo radikalnejši »mož Nemčije« nego je bil njegov prednik.

LISTEK.

Iz države nebeškega solnca.

I.

Kako se na Kitajskem vlada in študira.

Vsa ogromna država stoji pod vladarstvom jednega cesarja. On je po mislih kitajskega prebivalstva najmočnejši mož celega sveta, cesar vseh cesarjev, kateremu so podložni vsi narodi te zemlje, katerega le pogledati je prestopok, ki zasluži smrtno kazen in kateremu se celo najmočnejši tega sveta ne smejo bližati drugače nego plazeč se po kolenih.*) V resnici pa je kitajski cesar najbolj pomilovanja vredni človek na svetu. Kajti njegovo življenje je omejeno po neštivilnih predpisih in on, čegar volja je ukaz štiristomilijonskemu kitajskemu narodu, on nima in ne sme imeti sam nobene volje; on, čegar bivališče so z zlatom obložene palače in čarobni vrtovi znotraj »prepovedanega mesta«, ni nikdar vesel, ker v vsakem kotičku tiči zarota, meč in strup. Sedanji dobrosrčni in za na-

*) To poniževalno obliko v avdijencah pa so si za časa zadnjih homatij na Kitajskem Evropejci prepovedali in zdaj sme vsaki Evropejec stati pred kitajskim cesarjem.

Kakor v ironijo je dobil v roke vladino žezlo mož, katerega je že kinčal — maščni plašč, ki pa je obrnil hrbet duhovskemu stanu in se je posvetil najprej zdravilstvu a končno parlamentarizmu, ki mu je donesel toliko sreče, da je danes prvi minister Francije. Od tega bivšega duhovnika pričakujejo torej »prijetelji« Francije, da bode dovršil delo katero je z uspehom pričel Waldeck-Rousseau, namreč zakon proti kongregacijam.

Combes je pritegnil k sebi pa tudi vrsto somišljenikov v novo ministerstvo, kateri vsi z njim vred so prononciirani ateisti t. j. goreči pristaši one družbe, ki taji Boga. In ti novi ministri so Trouillot, André, Chaumié, Pelletan in Doumerque.

Ko je Combes v času mej l. 1880 in 1890 postal naučni minister, nameraval je že tedaj izvesti neke svoje načrte na cerkvenem polju, katere je sestavil že tedaj, ko je še nosil maščni plašč in ko je priobčil neki spis o »filozofiji sv. Tomaža Akvinskega«. Ali tedanje razmere mu niso dopuščale »reformirati« katoliško cerkev in moral je odstopiti. Ali ko je pod vlado Waldeck-Rousseaua spoznala Dreyfussova kampanja, da bi se dalo le z najodločnejšim nastopanjem proti duhovščini kaj doseči, obrnile so se vse izraelske oči in krivi nosovi na Combesa, bivšega duhovnika in kritika filozofije Tomaža Akvinskega, češ, ta bode »pravi mož« v novem kulturnem boju. In glej! Zgodilo se je čudo — za to je skrbelo židovsko časopisje — da se po vsej Franciji povprašuje po Combesovi brošuri, ki je imela tedaj zelo malo sreče in se jo namerava zdaj, ko je ta »kritik sv. Tomaža filozofije« postal prvi minister, natisniti in razdeliti med narod v stotisoč izvodih.

Kakor rečeno so tudi Combesovi tovariši v ministerstvu odločni ateisti t. j. brezbožniki, zlasti pa prvi trije prej imenovanih. Ministra Pelletan in Doumerque sta protestanta in radikalna socialista. Pelletan je bil prvotno določen za finančni portfelj, a ker ni borzijanec zadosti ugajal, zaradi tega je prišel na

predek uneti cesar Kwang-Sü pa se izlasti stoji pod nadvladjem svoje sitne in hudobne tete.

Kitajski cesar se pokaže, kakor je to pri njegovi božanstvenosti samo ob sebi umevno, svojemu narodu prav redko kedaj, k večjemu dvakrat do trikrat na leto. To se zgodi n. pr. ob slavnosti »državne žrtve« in pa v pomladi, ko vpricho naroda orje; — to je običaj, ki obstoji na Kitajskem že od leta 1112 pred Kristusom in kateri običaj označuje važnost kmetijstva v tej državi. Okoli cesarja, ali cesarju najbližji je veliki državni svet — Čungli-Yamen — obstoječ iz šestih članov. Ta zbor najvišjih uradnikov ima nalogo, da poroča cesarju vsako jutro o vseh važnih dogodkih v njegovi državi.

Za temi neposredno so državna tajništva, ki so nekako v vrsti naših ministrstev; dalje cesarska akademija, najvišja znanstvena oblast in končno zvezdarna, katere poglavitna naloga je — delati »pratko« in pa da vrazjevernemu ljudstvu imenuje srečne in nesrečne dneve.

Vsa Kitajska je razdeljena v 18 pokrajin, katere vladajo ali podkralji ali državni namestniki. Le ti imajo z osrednjo vlado le malo dotike; to pa le vsled slabih prometnih zvez in skoro brezmejne raz-

to mesto Rouvier, ki je pravi ljubljenec židov. S tem je toliko rečeno, kakor da se hoče s pomočjo sedanje vlade »kategorično obračunati« z duhovščino, kapitalizem t. j. borzijance, milijonarske sleparje in pijavke naroda pa lepo v miru pustiti.

Pred zaključkom še treba omeniti, da je ta Rouvier v boljši družbi slabo priznana avtoriteta. Kot priprosti trgovski agent je bil leta 1889 pozvan na sedež finančnega ministra — dogodek, ki je mogoč le na Francozskem — a je bil leta 1897 celo ministerski predsednik. Takrat je bilo dokaj hrupa po časopisju, kajti žena ministrova kot bivšega trgovskega agenta, je bila baže dvomljive preteklosti, a to Rouvierja ni motilo, saj so bile soproge takratnih ministrov po izreku Gambette — »zbirka šivilj in čevljarskih pomočnic«...

Da li bode novo bojno orožje tudi izborna sekalo in mesarilo, storil se je prvi poskus s tem, da je novi kabinet deset župnikov okraja Haute-Garonne »zaradi nedovoljene volilne agitacije« obsodil na izgubo plače. S tem činom je poskušeno novo orožje in kakor vse kaže, »rezalo« bode prav dobro. Po tej poti hoče korakati francozka vlada dalje po direktivi, dani jej iz Berlina, tako dolgo, da bi bilo delo dokončano. Kaj smatra nova vlada za nedovoljeno agitacijo, povedal je Combes v svojem prvem govoru, ko je dejal, da so duhovniki učinili to nečuvnost, da so s svojimi volilci prišli na volišče ter jih ondi nadzorovali, da jih niso premotili na protniki.

Duhovniki torej ne smejo nadzorovati volilcev, da isti ne zmagajo proti načrtom neprijateljev domovine! To je zdaj deviza na Francozskem.

Ali zgodilo se bode, da struna, katero napenjajo do skrajnega, končno poče ter da parni sili, katere se sedanji »preobrazitelji Francije« poslužujejo proti pravim prijateljem naroda, poidejo moči, ko odreče — kurivo, t. j. ljudski glas. Tri leta Combesovega kabineta pač ne izpolnijo nād borzijancev, marveč mej

sežnosti cesarstva. Ti dostojanstveniki se vedejo kakor samostojni vladarji in se prizadevajo, da njim izročeno »kravico« primerno izmolzejo. V Pekinu, državnem stolnem mestu se malo brigajo za »vladanje« teh gospodov in so zadovoljni, ako davki redno pritakajo, — v žepe Mandarinov ne gleda nikdo. Sicer so pa plače uradnikom na Kitajskem tako nizke, da so uradniki često prisiljeni izkoriščati vsako najmanjšo priliko za svoj žep. In to se tudi dogaja v najvišji meri. Vsi uradniki so od kraja podkupljivi ter v dno duše pokvarjeni; tudi so sovražni vsaki novotarji in vsakemu napredku ki bi prihajal v blagor ljudstva. Ako Mandarinu kdo omeni napredka n. pr. železnice, zamršijo se mu obrvi, pa si misli: »Kaj, železnico? Da bi mi potem vsak hip prilomastil lahko na vrat kak vladni nadzornik in mi gledal na prste? Ne boš! Železnica se ne bode gradila!«

Ker na Kitajskem ni nobene skupne armade, marveč vsaka provinca skrbi za svojo vojsko in mornarico, neodvisna od druge, možno si je misliti zmešnjavo o priliki vojne in se tudi ni čuditi, da so zadnjič Evropejci s primerno malimi četicami ugnali v kozji rog vso kitajsko vojsko. Prebrisani guvernerji tudi nimajo

tem se bodo prijatelji Francije še tesneje sklenili v bojne vrste in pripravili po dobi treh let »preobraziteljem« iznenađenja, kakošna zaslužijo.

Dopisi.

Iz županije Sv. Križa. — Dopis o izidu občinskih volitev v Sv. Križu na Vipavskem, katerega je prinesla »Gorica«, je farizejsko ljudstvo strašno razburilo. »Napredni« agentje so okoli letali kot besni, »posvetovalnice« so bile naslednje nedelje vedno polne; ugibali so, kaj je storiti, seveda resnici je težko ugovarjati.

Naj bode kar hoče, spravili so dopis v »Sočo« od dne 3. junija t. l. št. 63, dopis, sestavljen iz Gabrščekovega »Simpfleksikona«, kateremu so dodali tudi nekaj lažnjivega »špirta«. Sicer ni vredno odgovarjati takim neslanostim, a ker je dopisnik ali njegov pomagač nekaj pozabil, naj mu popolnimo nekatere točke.

Dopis se močno zaleta v novoizvoljenega župana. No, saj dobro vemo, da mož, spoštovan, od kar ne hodi v neko »napredno« krčmo malike častit, je postal pri »naprednjakih« tak kakor ga opisuje »Soča«. Pravi tudi, da »rad liže krožnike v farovžu«. No, tudi dopisnik bi jih rad, pa ni bil nikdar vreden, še manj pa zdaj. Dopisnik »Soče« pravi, da je bila »klerikalna« agitacija strašna. Da, bila je res strašna — za Vas! Tri mesece ste plazili, agitirali po vipavski dolini, in ako ste kje srečali domačina, ste ga ogovorili; ako Vam ni dal povoljnega odgovora, bil je »klerikalni agent«, to je bilo res strašansko.

Gledé »lažnjivega Kljukca« pa se Vam je tako zgodilo kot psu, ki je šel čez vodo. Vi pravite, da je »ljudski glas«, da se je »religionsfond« odprl, da se plača krčmarju Berbuču. O ti črna vrana ti! Tu se pa motiš. Kaj misliš da nima »klerikalno« ljudstvo za en liter vina, da se pri njem veseli na sramotnem porazu »naprednjakov«?

»Naprednjaki«! Kaj ste res mislili, da se »klerikalna« stranka ne gane za občinske volitve? Mislili ste res, da je vse vaše, imeli ste tiskane volilne listke,

niti polovico toliko vojaštva v resnici, kakor na papirju, zaradi tega vtaknejo lepo v žep, kar plača država za te — »papirnaté vojaše«. Dokler vlada v državi nebeškega solnca mir, dokler ni vojne ali kake druge take nezgode, tako dolgo so ti gospodje »bogovi«, — vse drugače pa je, ako postane kaj »narobe«. Potem so ti »bogovi« vsega pomilovanja vredni črviči. Kajti nanje pade odgovornost ne le za vsako izgubljeno bitko, marveč celo za vsako povodenj, za slabo letino, za kugo in druge elementarne nesreče. Potem seveda ni zadosti ena glava guvernerjeva, moral bi imeti kar tri kakor zmaj na glavnih vratih Pekina.

Oblast čez življenje in smrt ima sicer le cesar. Ali marsikateremu Mandarinu se zdi predolgočasno, pošiljati za posamezna hudodelstva poročilo v Pekin in čakati na potrjilo smrtné obsodbe. Zaradi tega se v mnogih slučajih pripeti, da obsojenca vržejo v ječo in mu ne dajo nič jesti, da lakote pogine, v poročilu pa se glasi, da je umrl vsled oslavljenja. Večina smrtnih kazni obstoji v tem, da se obsojenemu odseka z dolgim mečem glavo ali se ga obesi. Ker obstoji pri Kitajcih vraža, da mora duša vsakega obglavljenca po smrti vse večne čase hoditi

pa zastoj! Zadnji trenotek vstal je vihar. — Ker prašate v „Soči“, da naj se dokaže, kje so tisti Stoparji, Severji in Pavšiči (to se vidi, da Vam še vedno mr-goli vol. imenik po glavi). Saj se lahko sami prepričate, saj imate volilni zapis-nik (imenik), ki ste si ga prepisali, pa pojte v davkarijo, tam se že prepričate; nagrado, katero ste za to obljubili, ob-ljubite jo raje tistemu, ki Vam tisto „zbezlan kravo“ najde, in ne imenujte nikogar podlega lažnjivca, saj sem Vam že zgorej namignil.

Glede organista pravite, da je po-božna želja nekega čevljarja, ki bi se rad učil orgljat. No, povem Vam, da se že uči (červavno dobro veste); ta pa ni čevljar in tudi nima potrebe biti. Po-božna želja pa je bila marsikaterega dru-zega. Gosp. župnik ima gotovo še da-nes solzne oči po „naprednem“ organistu; kaj hočete, na križke orglje se je tudi kdo drugi že učil orgljat.

Še nekaj! Tudi poštna upraviteljica Vam je na poti. Dokažite koliko tožnih aktov je na okrajnem šolskem svetu od nje proti velikožabeljskemu učitelju. Dalje pravite, da je ta poštna upraviteljica to-žila nekega „naprednjaka“ s Ceste pri sodniji v Ajdovščini, pa je bil oproščen. Tukaj se je pa Vaš pomagač za „likof“ vrezal. Dovolite, da povemo vsaj nekaj o tej obravnavi. Ko je sodnik vprašal tega „naprednjaka“: „Ste že bil kazno-van?“ odgovori „naprednjak“: „Še nik-dar“. No, gotovo bi bil tudi potrdil z pa sodnik je nekam pogledal in je povedal: „Vi ste bil že trikrat kaz-novan“. Povedal mu je tudi z a k a j i n k o l i k o. „Naprednjak“ na to: „Sem pa pozabil“. Ste slišali ljudje božji, kako so „naprednjaki“ pozabljeni? No, „napred-njak“ je lahko zadovoljen, da je bil pri tej obravnavi „oproščen“, a končno je vdobil, a seveda ne za kazen, marveč za — nagrado tri dni Vrh u vsega mu je še poštna upraviteljica pro-sto in blagovoljno izročila ključ in oskrbništvu kapele M. Božje na Olivši.

Marsikdo vpraša, kdo pa je ta „na-prednjak“? Ali je morda tisti vice-Tuma? Ali je mogoče tisti, ki hodi k maši in pridigi zato, da vlovi kakšno besedo za Gabrščekov cvetličnjak („Sočo“)? Je-li mogoče tisti, ki vedno vohuni za gosp. župnikom, kam se hodi posvetovati? Je-li mogoče tisti, ki straži vedno okoli pošte na Cesti, da bi vlovil poštno uprave-ljico ter jo ob službo djal? No, saj ko bi bil ta „naprednjak“ količkaj izvežban ter poznal poštno postavo, gotovo bi si ne mučil toliko svojo nenormalno bučo, ter bi se ne smešil s takimi stavki, saj ravnateljstvo zahteva skušnje od poštnih upraviteljic, ter potem ima bolj učene nadzornike za revizije nego je ta Afri-kanderček.

Škoda, da nimamo fotografije tega „naprednjaka“!

okrog z glavo pod pazduho, zaradi tega jim je ljubša smrt na vešalih.

Kakor nam kažejo razne podobe, so take izvršbe smrtnih kaznij na Kitaj-skem jako zanimive. Ljudstvo je namreč takih prizorov že tako vajeno, da se prav nič ne razburja, marveč združuje s takim dogodkom razne druge zabave. Pa tudi obsojenca ne spravi iz ravnotežja: mirno in kakor bi šlo za vsakdanje opravilo, položi glavo pod rabljev meč ali si pusti oviti vrat od vrvice. — Zares grozne pa so one izvršbe, ko obsojenca živega razrežejo na kose. Tu prinese krvnik na morišče pokrito pletenico, v kateri je veliko število oastro nabrušenih nožev. Na vsakem teh nožev stoji zapi-sano, kateri del telesa obsojenčevega se mora s tem nožem izrezati. Ta grozna ka-zen zadene morilca svojih stari-šev ali pa — izdajalca n a r o d a. Slučajno da sorodniki obsojenca sprego-vore pred usmrtnitvijo na štiri oči z rab-ljem nekaj — „zlatih besedij“, tedaj ra-belj rad najde oni nož, ka katem stoji ukaz, da se ga ima zabosti v srce mo-riščevo.

(Dalje prih.)

Iz sv. Križa. — (Dobersvet.)
— Onim belo jopo nosečim bitjem iz Lokavca, ki so v 67. številu vmazane „Soče“ tako lepo sramotili Križki pevski zbor, to-le: drago dopisniče, povej nam, ali se ti je od strahu in razburjenja roka tresla, ali ti je morda časa primanjkovalo, da si tako kratek člančič napisal? Saj smo vendar pričakovali, o, ne samo par vrstic, ampak najmanj pol „Soče“ same pohvale od vas divjih „naprednjakov“ in enoočnikov Lokavskih! Lepo vam torej hvalo za vašo „strokovnjaško“ sodbo o „hreščečih glasovih“ in pa za mnenje, da bi bili naši „hreščeči glasovi“ na prodaj. Ali dragi dopisunčki, na to vam odgovorimo mi, da imate Lokavski „na-prednjaki“ najbrže sami na prodaj svoje elegantne — medvedje glasove, ko se tako bojite svetokrižke pevske „konku-rence“, da ste kar izven sebe od „fov-šarije“!

To pa vam mora biti znano, da se mi nismo prišli ponujati za petje v Lokavec, ampak prišli smo na pova-bilo vašega hvale vrednega podžupana, ne meneči se za kako plačilo!

Onega „gospoda“ z enim očesom pa prosimo, da nese tudi to „Gorico“ po tovarni razkazovat, kakor je raznašal „Sočo“ — in svojo — plitvo pamet.

Križki pevci.

Iz Kronberga. — Po naključni sem zvedel, da je „Soča“ z dne 14. jun. t. l. prinesla notico pod zaglavjem „Tr-pinčenje v šoli“, v katerej me napada.

Ker ima zadeva vse drugo lice, kakor jo „Soča“ opisuje, pojasnim slučaj.

Nekega dne pridem v popoldansko kronberško šolo. Po molitvi pritoži se učenec F. M. iz K., da ga je součenec A. K. zabadal. Na vprašanje, je li res, odzove se za pričo poleg sedeči A. V. Zatoženca pokličem pred klopi in začnem razlagati kršč. nauk.

Po dokončani uri obdržim v šoli tožnika, zatoženca in pričo, da poizved-jem bolj natanko. Doznan sem, da je A. K. v resnici trikrat zabodel F. M. v levo roko. Pripomniti je, da je dotični porednež uganjal take reči že preje in celo v cerkvi.

Roka je grešila, roka mora dostati kazen, rečem obtožencu in mu dam na odprto dlan vsake roke s kratkim črtal-om dva rahla udarca. Priči sta F. M. in A. V. Otrok ni jokal, ni kričal, pač pa je pri odhodu iz šole preklinjeval obema součencema zagrozil s pestjo.

Dva dni po tem dogodku je ome-njeni otrok, idoč od Šmarnice vrgel A. V. iz Ajš. tik Panoveca s tako silo ob tla, da je prijokal domov. Bolela ga je rama in tri dni se ni mogel sam oblačiti. Priči sta V. Š. in P. M.

Danes je bil dotični otrok, o kate-rem „Soča“ piše, vprašan in pozvan, naj se izjavi brez vsakega ozira ali sem ga trpinčil; odgovoril je: „Ne!“ To izjavo pričajo vsi navzoči učenci i učenke po-poldanske Ajševiške šole. To je slučaj, katerega sem pripravljen vsaki čas in pred katerokoli oblastjo kot istinita dokazati.

Kdo pa je oni otrok, ki ga je vzela „Soča“ v svoje „križke“? Prvi pretepač, preklinjevalec, lažnivec itd.

Groženj „Soče“ se ne bojim, ampak opozarjam slavne oblasti naj slučaj pre-iskujejo, in to tudi zahtevam, da pride resnica na dan, da hodemo videti ugled-nega veljaka, ki trdi, da je vse res kar piše „Soča“, in spoznali tistega čuvaja, ki je slišal kričanje notri v Panovec.

Kronberg, 17. junija 1902.

Anton Pahor,
vikar.

Politični pregled.

Državni zbor.

Vladna predloga gledé podpore do-navskemu parobrodnemu društvu se v tem zasedanju ni rešila, ker je poslanec Berger v svojih izjavanjih o slabem gos-podarstvu v tem društvu povedal pre-mnogo resnic in je vsled tega tudi pro-

računski odsek prišel do prepričanja, da je treba vendarle celo zadevo natančno proučiti in tako se je morala ta stvar preložiti na jesensko zasedanje. Poleg tega pa bi Nemci gotovo z vso silo na-stopali, ako bi vlada hotela po sili spravi-ti pod streho že v tem zasedanju svojo predlogo. Ker je pa vlada želela, da se to zasedanje mirno završi, odnehala je od svoje zahteve.

V torkovi seji pa se je vršila spe-cijalna debata o zakonskem načrtu glede davščine na vozne listke. Soc. demokrat Hybeš je nad dve uri utemeljeval svoj predlog, naj se obdačita le I. in II. raz-red, in sicer s prikladi 50 odst. na vozne cene. Mož je seveda iz vseh kotov nanesel svoje gradivo, ki je le v daljni ali nobeni zvezi s stvarjo. — Poslanca Dobernig in Wagner sta utemeljevala predlog, naj se na glavnih železnica ob-dači I. razred s 14 odst., II. razred z 12 odst., III. razred z 10, oziroma 8 odst. vozne cene. — Finančni minister dr. vitez Böhm je pobijal vse premijevalne predloge, češ, da bi se dohodki znižali za 1,600.000 kron na leto in bi torej fi-nančna uprava ne mogla pokriti raznih višjih stroškov. — Zbornica je s 121 proti 96 glasovom odklonila Dobernigov pred-log, ravno tako Wagnerjev predlog, naj znaša na lokalnih železnica davek za I. razred 8 odst., za II. razred 6 odst., za III. razred 4 odst. in na malih želez-nicah za II. razred 4 odst., za III. raz-red 2 odst. in na južni železnici 8-5 odst. namesto 9-5 odst. Vsi ti predlogi so bili odklonjeni, večina je odobrila prvih osem paragrafov po predlogu davčnega odseka.

Zbornica je nato rešila še ostale paragrafe 9—14 z neznatnimi stilističnimi premembami ter potem odobrila ves na-črt tudi v tretjem branju. Gosposka zbor-nica ga je rešila v večerajšnji seji, uradno objavljen bo pa istodobno z zakonom o odpisu zemljiškega davka in odpravi mitnice.

Konečno so češki in nemški radi-kalci vložili še nekaj interpelacij in vprašanj. Ključ je mej drugimi zahteval po-jasniti glede Bülowega govora v pruski poslanski zbornici. Schönerer pa je po-zival vlado, naj ne imenuje več nobe-nega ministra za Česko, ako se loči iz kabineta dr. Rezek.

Zadnja seja državnega zbora bila je v sredo. Poslanec dr. Stran-sky je omenil, da je bil posl. Reichstälter mej zasedanjem pozvan k vojaškim vajam in sicer na 20. t. m., akopram ni vojaška oblast vedela, da bode zasedanje od 20. t. m. končano. Grof Vetter je obljubil da hoče opozoriti na ta nedostatek ministra deželne brambe.

Nemški poslanec Albrecht je hotel vedeti, kaj sta ministerski predsed-nik in trgovinski minister obljubila de-putaciji češke manjšine v olomuški trg. in obrtni zbornici. Nemška večina te zbornice je namreč zahtevala, da češki zastopniki v tej zbornici ne smejo češki govoriti. Trgovinski minister je na to izrekel svoje obžalovanje nad tem, da se hoče manjšino terorizovati, kateri od-govor ministra pa ni ugajal posl. Al-brechtu in drugim njegovim somislje-nikom.

Zbornica je za tem brez razprave odobrila več manjših zakonov, glede pro-dajanja državnih posestev itd. itd.

Gosposka zbornica je pa v zadnji seji sklenila, da mitnice na državnih cestah in mostovih s 1. januarjem 1903 prenehajo. Ker je posl. zbornica že lani sklenila, da naj bi mitnice že letos ob novem letu prenehale, je v tej seji dr. Kathrein kot načelnik proračun-skega odseka nujno predlagal, naj zbor-nica pritrdi sklepu gosposke zbornice. To se je zgodilo. Z novim letom torej voznikom na državnih cestah ne bode več treba postajati z vozovi pred mit-nicami.

Poslanec dr. Steiner je v imenu dotičnega odseka poročal o raznih nuj-nih predlogih glede državne podpore po vremenskih neizodah poškodovanim po-sestnikom. Ker je pri tej priliki južno tirolski posl. dr. Conci prosil podpore za neke pogorelece, je dotični odsek v obliki posebne resolucije pozivljal vlado, naj zbornici predloži načrt zakona glede deželnih zavarovalnic proti ognju in toči. Resolucija je bila brez ugovora sprejeta.

V tej seji je zbornica tudi izročila sodiščem t. j. dovolila da se sme sodnijsko postopati proti poslancem dr. Schalku in Wolfu. Ministri so odgovarjali na razne interpelacije, mej temi tudi na ono posl. Klofača, zakaj vlada molči na besede nemškega kancelarja ki je v pruski zbornici rekel, da je „zgodovinski poklic Prusije vsestransko germanizovati“. Dr. Koerber je sicer odgovoril in seveda branil — nemškega kancelarja češ, da

ni mislil na druge države nego samo na nemško.

Radikalni Čehi s tem odgovorom niso bili zadovoljni in so ropotali, a le-vičarji so se seveda smijali.

Na to je predsednik Vetter ob 3. uri popoldne zaključil to zadnjo sejo v tem zasedanju ter voščil poslancem ve-sele počitnice.

Saksonski kralj umrl.

V četrtek ob poludevetih dopoldne je umrl v gradu Sybillehort saksonski kralj Albert. — Rojen je bil 23. aprila 1828. Ko je dokončal pravosodne študije na vseučilišču v Bonnu, povrnil se je domu in se je posvetil vojaškemu po-klicu. Vojne proti Slezvik-Holsteinu se je udeležil kot stotnik. Postal je s časoma najvišji vojni zapovednik na Saksonskem. V tem svojstvu se je udeležil l. 1866 bitke pri Kraljevem gradu. V nemški vojni proti Franciji se je odlikoval na raznih mestih tako n. pr. pri Gravelottu, pri St. Privat in drugih. Postal je za-povednik IV. zbora nemške vojske ter je izdatno pripomogel do pruske zmage pri Sedanu. L. 1873 je sledil svojemu očetu na vladarskem prestolu Saksonske. Oze-njen je bil s princezino Karolo hčerjo princa Gustava Wasa. Otrok ni imel, njegov naslednik bi imel biti njegov brat, a ta se menda odpove nasledstvu na korist svojega sina Friderika Avgusta. Umrl saksonski kralj je bil katoliške vere. Pogreba se bode udeležil Nj. Velič. naš cesar osebno.

Grimm obsojen.

V petek 13. t. m. se je vršila pred vojnim sodiščem v Varšavi glavna raz-prava proti nadporočniku Grimmu, ki je izdajal Nemčiji ruske vojne načrte. Za-slišavanje prič v tej pravdi je trajalo od 10. dopoldne do 5. popoldne. Ob 7. zvečer pa je pričela razprava in je ob 11. po noči končala z obsodbo Grimma. Obsojen je bil na dvanajst let po-silnega dela.

Razmere na Kubi.

Na nekdanj španskem otoku Kuba, na katerem se je vršila pred petimi leti vojna z Ameriko, vladajo zdaj strašne razmere. Amerika si je otok prilastila in krvava vojna je opustošila na njem ves napredek, ali zdaj Amerika ni zmožna nekdane cvetoče blagostanje zopet vrniti prebivalstvu. Na tisoče prej imovitih po-sesnikov nima s čim popraviti to, kar je vojna uničila. Zaradi tega se je bati, da nastane hula lakota in revolucija. Predsednik ameriški Roosevelt si pri-zadeva, da bi olajšal položaj in je od-redil za v prvo, da se zniža carina ku-banskemu uvozu, zlasti sladkorju, a mnogo to ne bo izdalo.

Irska.

Irci so sklenili, da se ne udeleže slavnosti kronanja v Londonu. Med njimi vlada poleg njihove lastne zadeve proti Angležem, ker bi se radi otresli anglež-kega jarma, tudi mržnja zaradi Burov, katero pojavljajo na razne načine. Ne-davno so odkrili v Armagh spomenik jednem Ircu ki se je boril na strani Burov proti Angležem. Pri tej priliki je imel neki Davitt političen govor, v katerem je proslavljal junaške Bure proti lakomnim Angležem. Na to slavnost došlega vlad-nega angleškega zastopnika je ljudstvo zapodilo s poljično vred. A ko se je uradnik vrnil z oboroženo silo, moral se je z vo-jajstvom vred umakniti ljudskemu navalu. Ljudje so kričali: „Obesimo ga!“ — Po vsej Irski vlada proti Angležem silna raz-draženost.

Po vojni v južni Afriki.

Buri polagajo pridno svoje orožje. Do konca preteklega tedna je položilo orožje — tako vsaj poročajo vsikdar „zanesljivi“ angleški listi — 16.500 Bu-rov ter so se oglasili da sprejmejo mir. To število pa kaže, da so Angleži storili prav, da so tako krepkemu nasprotniku zgradili zlate mostove. V gori navedenem številu je tudi 900 kapskih Burov. De-larey se je podal v četrtek z 800 možmi pri Lichtenbergu. „Narodna združenja“ se tudi razdružijo. Botha, Dewet in De-larey nameravajo potovati prihodnji me-sec v Evropo. — Tako angleška poročila. Koliko pa je verjeti, da se je mir zares trajno sklenil, sledi iz tega, da Anglija še vedno ko prej krkava konje za južno Afriko. V pondeljek sta odplula namreč z Reke parnika „Hortensius“ in „Euro-pean“ naložena s konji. To pač ne govori o miru.

Domače in razne novice.

Odstop namestnika grofa Goëssa. — Tržaškemu „Piccolu“ brzojavljajo iz Grada, da misli namestnik grof Goëss odstopiti.

Imenovanje. — Sodni kancelist g. Leop. Bekar v Komnu, je imenovan sodnim kanceliskim oficijalom istotam.

V svrhu enotnega postopanja dobi vsako strelišče po več takih zaznamkov. Želeti je torej, da merodajne osebe vplivajo na strelce, da se bodo ti zaznamki vestno izpolnjevali. Dosedaj so dežela, država in posamezne občine na Kranjskem žrtvovale že lepe vsote za napravo strelšč itd.; neobhodno potrebno je torej skupno postopanje, da se čim prej dožene, v koliko se je dosedaj v to svrhu izdana glavnica koristno naložila.

Glede postopanja pri streljanju je c. kr. deželna vlada izdala v dogovoru z deželnim odborom kranjskim posebne predpise in varnostne naredbe, da se bodo morale vse občine in vsi strelci strogo po njih ravnati. Taki predpisi so se izdali v prvi vrsti zato, da se v bodoče prepreči morebitne nesreče, ki se večinoma dogajajo vsled lehkomyšelnosti posameznih strelcev.

Letošnje leto se nevihte zelo pogosto pojavljajo in je toča napravila ponekod, kjer ni strelnih naprav, oziroma kjer se iz kakega vzroka ni streljalo, prav občutno škodo. Vremenslovci prerokujejo za vse poletje za razvoj trt pav neugodno vreme. Kar so dosedaj prerokovali, se je, žal, uresničilo. Zato pa naj bodo vsi strelci previdni in naj ne zamude nevarnih trenutkov. Saj je vsakemu dobro znano, kakšno velikansko škodo napravi suha toča, čeprav le malo časa traja.

Pravilno in uspešno streljanje se more vršiti le tedaj, če je na strelišču vse v redu, posebno pa, da je preskrbljeno z dovoljno množino smodnika. Žal pa, da se ravno v tem oziru jako brezbrizno postopa. Že večkrat smo pisali in se je deželni odbor s posebno okrožnico obrnil do vseh županov, pojasnjujoč sitnosti in težkoče pri naročbah in razpošiljavih smodnika, a v kljub temu naročajo nekatere občine smodnik šele v zadnjem trenutku, ko je že ves pošel.

F. R. Gombáč v „Kmetovalcu“.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	270—	290—
„ Java . . .	260—	280—
„ Portorico . . .	270—	290—
„ Ceylon . . .	360—	380—
Slakdor	86 50	90—
Špeh	120—	150—
Petrolij v sodu . .	34—	—
„ zaboju . . .	11 60	12—
Maslo surovo . . .	150—	160—
„ kuhano . . .	200—	220—
Otrobi debele . . .	10 60	12 20
„ drobne . . .	10—	11 20
Turšica nova . . .	12 80	14 40
„ za hrano . . .	12 40	13—
Oves	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 33—	št. 1 K 32 40	št. 2 K 32—
„ 3 „ 31 40,	„ 4 „ 30 80,	„ 5 „ 30—
	št. 6 K 29—	

Kuhinjska šola

Podpisana odpre dne 30. t. m. kuhinjsko šolo v ulici Vetturini št. 9, I. nadstropje.

Gojenke, katere se želijo izuriti v kuhanju, sprejemam do 30. t. m. vsaki dan od 4. do 5. popoldne, pri kateri priliki jim naznamim tudi goje in učni red.

Ob enem pa vabim gospode z dežele in iz mesta, in sploh stalne goste, da mojo kuhinjo počasté s svojim obiskom; postreči jim hočem po prav zmernih cenah z jako ukusnimi jedili tako opoldne kakor tudi zvečer.

Priporočam se p. n. roditeljem, katerih hčere se želijo pridružiti pravišnemu in varnemu kuhanju in gospodinjstvu

z odličnim spoštovanjem

Marija Grebenc,
voditeljica kuhinjske šole.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trvdke

I. Zornik, — Gorica
Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, sraje za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kraval v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pripoveduje
ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 strani.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.
Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florijanu v Kranju.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4½ polumesečno; nevzdržene obresti pripisuje končletu h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 6½ in na vkljizbo po 5½. Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravičnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago poslovnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Gospodu lekarničarju

Gabrijelu PICCOLI
v Ljubljani.

Vaše železnato vino sem s prav dobrim uspehom vporabljal pri neki gospe, ki je dolgo trpela na živcih. — Prosim Vas torej, da mi doposljete še šest steklenic zgoraj navedenega vina.

Dr. L. Färber,

c. kr. štabni zdravnik.

V Gorici, 6. junija 1901.

Prodaja se v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, v Istri in Dalmaciji po 2 40 K steklenico.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanie“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20

(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja

iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . . kr. 40	Corfù . . . kr. 56
„ boljše „ 44	Bari . . . „ 60
dalmatinsko „ 48	Lucca . . . „ 70
istrijsko „ 48	Nizza . . . „ 80

Podpisani posestnik prodaja črno in belo vino po najnižjih cenah hl od 20 K naprej. Postrežba točna ob vsakem času. Kdor želi, pripelje se mu naročeno vino tudi na dom. — K obilni naročitvi priporoča se s spoštovanjem

Josip Toroš,

Via Ponte Isonzo št. 6.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. šte. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko, Petrolej v zaboju Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljšvoče prve in druge vrste, namreč po ½ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Znideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Joemann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Prva slovenska odlikovana krojaška delavnica v Gorici.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec v Gorici

Vrtna ulica št. 26.

Izdeluje vsakovrstne moške obleke po vsakem kroju ter za vsaki stan. Ima tudi bogato zalogo domačega in angleškega sukna vseh vrst za vsaki letni čas. Blago je iz najboljših tovarn ter vedno sveže.

Izdelke iz lastne zaloge jamči.

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1.

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpepljavo strelovodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Prireja vpeljavo vode z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za žveplanje sodov iz cinkanega železa, škropilnice proti peronospori ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica — Gosposka ulica šte. 7 — Gorica

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zepfir svile, svile za prati, Voile de Lané, Tennis, Oxford, piqué lukujaši. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbi. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odej, kovrov, sraje, bombaževin, žepnih rat itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele sraje z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, sraje za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v eno ob 11. uri popoldne za mesto ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Preobrazitelji Francije.

Sedanji politični prvaki na Francozskem so se trdovratno postavili na stališče, da je mogoče »rešiti« Francijo le, ako iztrebijo od upliva na zakonodajo vse, kar je delalo nekdanje Francozsko slavno in veliko. S parno silo delajo na to, da bi odstranili iz javnosti vsakrati pojav, ki količkaj diši po — »klerikalizmu« ali z drugimi besedami: po stari zvestobi do domovine in naroda in bi pripravili narod za »novo zvestobo« do republike t. j. državne oblike, katero so skovali lahkomišelniki prekucuh, nahujskani od pruskih emigrantov. Kajti ti današnji preobrazitelji Francije se ne malo boje, da se jim podere stavba, za katero se je desetletja dolgo pripravljala materija v — Berlinu in za katero je naredil načrte prekanjeni pruski politični stavbenik — Bismarck, ter da končno Francozsko ljudstvo ne spozna, da so bili ti načrti, ta materija in jednako torej cela ta stavba — velikanska sleparija, naperjena v to, da pomete Francijo s pozorišča, a jo kot dozorelo žrtev vrže v naročje nikdar site Velikonemčije. Zadnje volitve v Francozsko zbornico so tem ljudem pokazale, da »monarhični aparat« vendarle izborneje deluje, nego bi se bilo pričakovalo, ter da je temu kriv upliv ki izvira iz krogov duhovščine, te najzanesljiveje opore starega državnega reda in obstanka Francije. Kajti te volitve so zdaj ob nastopu novega kabineta in zbornice pokazale, da imajo republikanci t. j. Pruso-Francozje le borih 27 glasov prave večine. Ta števila pa kaže, da ni več daleč čas, ko se bo izgubil kakor voda v pesku republikanski upliv in naredil prostor monarhični zavesti naroda. Zaradi tega je bilo treba napeti vse sile, da se popravi kar je bilo »zamujenega« in v ta namen treba, da stopi na krmilo vlade še odločnejši kabinet nego je bil prejšnji.

In res se je zgodilo tako. Po odstopu Waldeck-Rousseaua, tega »moža Nemčije« kakor ga imenujejo monarhisti, je nastopil vlado bivši senator Combes, ki je še mnogo radikalnejši »mož Nemčije« nego je bil njegov prednik.

LISTEK.

iz države nebeškega solnca.

I.

Kako se na Kitajskem vlada in študira.

Vsa ogromna država stoji pod vladarstvom jednega cesarja. On je po mislih kitajskega prebivalstva najmočnejši mož celega sveta, cesar vseh cesarjev, kateremu so podložni vsi narodi te zemlje, katerega le pogledati je prestop, ki zasluži smrtno kazen in kateremu se celo najmočnejši tega sveta ne smejo bližati drugače nego plazeč se po kolenih.*) V resnici pa je kitajski cesar najbolj pomilovanja vredni človek na svetu. Kajti njegovo življenje je omejeno po neštivilnih predpisih in on, čegar volja je ukaz štiristomiljonskemu kitajskemu narodu, on nima in ne sme imeti sam nobene volje; on, čegar bivališče so z zlatom obložene palače in čarobni vrtovi znotraj »prepovedanega mesta«, ni nikdar vesel, ker v vsakem kotičku tiči zarota, meč in strup. Sedanji dobrosrčni in za na-

Kakor v ironijo je dobil v roke vladino žezlo mož, katerega je že kinčal — maščni plašč, ki pa je obrnil hrbet duhovskemu stanu in se je posvetil najprej zdravilstvu a končno parlamentarizmu, ki mu je donesol toliko sreče, da je danes prvi minister Francije. Od tega bivšega duhovnika pričakujejo torej »prijetelji« Francije, da bode dovršil delo katero je z uspehom pričel Waldeck-Rousseau, namreč zakon proti kongregacijam.

Combes je pritegnil k sebi pa tudi vrsto somišljenikov v novo ministerstvo, kateri vsi z njim vred so pronicarjani ateisti t. j. goreči pristaši one družbe, ki taji Boga. In ti novi ministri so Trouillot, André, Chaumié, Pelletan in Doumerque.

Ko je Combes v času mej l. 1880 in 1890 postal naučni minister, nameraval je že tedaj izvesti neke svoje načrte na cerkvenem polju, katere je sestavil že tedaj, ko je še nosil maščni plašč in ko je priobčil neki spis o »filozofiji sv. Tomaža Akvinskega«. Ali tedanje razmere mu niso dopuščale »reformirati« katoliško cerkev in moral je odstopiti. Ali ko je pod vladjo Waldeck-Rousseaua spoznala Dreyfussova kampanja, da bi se dalo le z najodločnejšim nastopanjem proti duhovščini kaj doseči, obrnile so se vse izraelske oči in krivi nosovi na Combesa, bivšega duhovnika in kritika filozofije Tomaža Akvinskega, češ, ta bode »pravi mož« v novem kulturnem boju. In glej! Zgodilo se je čudo — za to je skrbelo židovsko časopisje — da se po vsej Franciji povprašuje po Combesovi brošuri, ki je imela tedaj zelo malo sreče in se jo namerava zdaj, ko je ta »kritik sv. Tomaža filozofije« postal prvi minister, natisniti in razdeliti med narod v stotisoč izvodih.

Kakor rečeno so tudi Combesovi tovariši v ministerstvu odločni ateisti t. j. brezbožniki, zlasti pa prvi trije prej imenovanih. Ministra Pelletan in Doumerque sta protestanta in radikalna socialista. Pelletan je bil prvotno določen za finančni portfelj, a ker ni borzijancem zadosti ugajal, zaradi tega je prišel na

predek uneti cesar Kwang-Sü pa še izlasti stoji pod nadvladjem svoje sitne in hudobne tete.

Kitajski cesar se pokaže, kakor je to pri njegovi božanstvenosti samo ob sebi umevno, svojemu narodu prav redko kedaj, k večjemu dvakrat do trikrat na leto. To se zgodi n. pr. ob slavnosti »državne žrtve« in pa v pomladi, ko vpricho naroda orje; — to je običaj, ki obstoji na Kitajskem že od leta 1112 pred Kristusom in kateri običaj označuje važnost kmetijstva v tej državi. Okoli cesarja, ali cesarju najbližji je veliki državni svet — Čungli-Yamen — obstoječ iz šestih članov. Ta zbor najvišjih uradnikov ima nalogo, da poroča cesarju vsako jutro o vseh važnih dogodkih v njegovi državi.

Za temi neposredno so država na tajništva, ki so nekako v vrsti naših ministrstev; dalje cesarska akademija, najvišja znanstvena oblast in končno zvezdarna, katere poglavitna naloga je — delati »pratko« in pa da vražjevernemu ljudstvu imenuje srečne in nesrečne dneve.

Vsa Kitajska je razdeljena v 18 pokrajin, katere vladajo ali podkralji ali državni namestniki. Le ti imajo z osrednjo

to mesto Rouvier, ki je pravi ljubljenež židov. S tem je toliko rečeno, kakor da se hoče s pomočjo sedanje vlade »kategorično obračunati« z duhovščino, kapitalizem t. j. borzijance, milijonarske sleparje in pijavke naroda pa lepo v miru pustiti.

Pred zaključkom še treba omeniti, da je ta Rouvier v boljši družbi slabo priznana avtoriteta. Kot priprosti trgovski agent je bil leta 1889 pozvan na sedež finančnega ministra — dogodek, ki je mogoče le na Francozskem — a je bil leta 1897 celo ministerski predsednik. Takrat je bilo dokaj hrupa po časopisju, kajti žena ministrova kot bivšega trgovskega agenta, je bila baje dvomljive preteklosti, a to Rouvierja ni motilo, saj so bile soproge takratnih ministrov po izreku Gambette — »zbirka šivilj in čevljarskih pomočnic«....

Pa li bode novo bojno orožje tudi izborna sekalo in mesarilo, storil se je prvi poskus s tem, da je novi kabinet deset župnikov okraja Haute-Garonne »zaradi nedovoljene volilne agitacije« obsodil na izgubo plače. S tem činom je poskušeno novo orožje in kakor vse kaže, »rezalo« bode prav dobro. Po tej poti hoče korakati Francozka vlada dalje po direktivi, dani jej iz Berlina, tako dolgo, da bi bilo delo dokončano. Kaj smatra nova vlada za nedovoljeno agitacijo, povedal je Combes v svojem prvem govoru, ko je dejal, da so duhovniki učinili to nečudenost, da so s svojimi volilci prišli na volišče ter jih ondi nadzorovali, da jih niso premotili naprotniki.

Duhovniki torej ne smejo nadzorovati volilcev, da isti ne zmagajo proti načrtom neprijateljev domovine! To je zdaj deviza na Francozskem.

Ali zgodilo se bode, da struna, katero napenjajo do skrajnega, končno počne ter da parni sili, katere se sedanji »preobrazitelji Francije« poslužujejo proti pravim prijateljem naroda, poidejo moči, ko odreče — kurivo, t. j. ljudski glas. Tri leta Combesovega kabineta pač ne izpolnijo nād borzijancev, marveč mej

sežnosti cesarstva. Ti dostojanstveniki se vedejo kakor samostojni vladarji in se prizadevajo, da njim izročeno »kravico« primerno izmolzejo. V Pekinu, državnem stolnem mestu se malo brigajo za »vladanje« teh gospodov in so zadovoljni, ako davki redno pritakajo, — v žepe Mandarinov ne gleda nikdo. Sicer so pa plače uradnikom na Kitajskem tako nizke, da so uradniki čisto prisiljeni izkoriščati vsako najmanjšo priliko za svoj žep. In to se tudi dogaja v najvišji meri. Vsi uradniki so od kraja podkupljivi ter v dno duše pokvarjeni; tudi so sovražni vsaki novotarji in vsakemu napredku ki bi prihajal v blagor ljudstva. Ako Mandarinu kdo omeni napredka n. pr. železnice, zamršijo se mu obrvi, pa si misli: »Kaj, železnico? Da bi mi potem vsak hip prilomastil lahko na vrat kak vladni nadzornik in mi gledal na prste? Ne boš! Železnica se ne boče gradila!«

Ker na Kitajskem ni nobene skupne armade, marveč vsaka provincija skrbi za svojo vojsko in mornarico, neodvisna od druge, možno si je misliti zmešnjavo o priliki vojne in se tudi ni čuditi, da so zadnjič Evropejci s primerno malimi

tem se bodo prijatelji Francije še tesneje sklenili v bojne vrste in pripravili po dobi treh let »preobraziteljem« iznenađenja, kakošna zaslužijo.

Dopisi.

Iz županije Sv. Križa. — Dopis o izidu občinskih volitev v Sv. Križu na Vipavskem, katerega je prinesla »Gorica«, je farizejsko ljudstvo strašno razburilo. »Napredni« agentje so okoli letali kot besni, »posvetovalnice« so bile naslednje nedelje vedno polne; ugibali so, kaj je storiti, seveda resnici je težko ugovarjati.

Naj bode kar hoče, spravili so dopis v »Sočo« od dne 3. junija t. l. št. 63, dopis, sestavljen iz Gabrščekovega »Šimpfleksikona«, kateremu so dodali tudi nekaj lažnjivega »špirita«. Sicer ni vredno odgovarjati takim neslanostim, a ker je dopisnik ali njegov pomagač nekaj pozabil, naj mu popolnimo nekatere točke.

Dopis se močno zaleta v novoizvoljenega župana. No, saj dobro vemo, da mož, spoštovan, od kar ne hodi v neko »napredno« krčmo malike častit, je postal pri »naprednjakih« tak kakor ga opisuje »Soča«. Pravi tudi, da »rad liže krožnike v farovžu«. No, tudi dopisnik bi jih rad, pa ni bil nikdar vreden, še manj pa zdaj. Dopisnik »Soče« pravi, da je bila »klerikalna« agitacija strašna. Dà, bila je res strašna — za Vas! Tri mesece ste plazili, agitirali po vipavski dolini, in ako ste kje srečali domačina, ste ga ogovorili; ako Vam ni dal povoljnega odgovora, bil je »klerikalni agent«, to je bilo res strašansko.

Gledé »lažnjivega Kljucka« pa se Vam je tako zgodilo kot psu, ki je šel čez vodo. Vi pravite, da je »ljudski glas«, da se je »religionsfond« odprl, da se plača krčmarju Berbuču. O ti črna vrana ti! Tu se pa motiš. Kaj misliš da nima »klerikalno« ljudstvo za en liter vina, da se pri njem veseli na sramotnem porazu »naprednjakov«?

»Naprednjaki«! Kaj ste res mislili, da se »klerikalna« stranka ne gane za občinske volitve? Mislili ste res, da je vse vaše, imeli ste tiskane volilne listke,

niti polovico toliko vojaštva v resnici, kakor na papirju, zaradi tega vlaknejo lepo v žep, kar plača država za te — »papirnate vojake«. Dokler vlada v državi nebeškega solnca mir, dokler ni vojne ali kake druge take nezgode, tako dolgo so ti gospodje »bogovi«, — vse drugače pa je, ako postane kaj »narobe«. Potem so ti »bogovi« vsega pomilovanja vredni črviči. Kajti nanje pade odgovornost ne le za vsako izgubljeno bitko, marveč celo za vsako povodenj, za slabo letino, za kugo in druge elementarne nesreče. Potem seveda ni zadosti ena glava guvernerjeva, moral bi imeti kar tri kakor zmaj na glavnih vratih Pekina.

Oblast čez življenje in smrt ima sicer le cesar. Ali marsikateremu Mandarinu se zdi predolgočasno, pošiljati za posamezna hudodelstva poročila v Pekin in čakati na potrjilo smrtnih obsodb. Zaradi tega se v mnogih slučajih pripeti, da obsojenca vržejo v ječo in mu ne dajo nič jesti, da lakote pogine, v poročilu pa se glasi, da je umrl vsled oslajenja. Večina smrtnih kazni obstoji v tem, da se obsojenemu odseka z dolgim mečem glavo ali se ga obes. Ker obstoji pri življenju po smrti vse večne case hoditi

*) To poniževalno obliko v avdijskih po po si za časa zadnjih homatij na Kitajskem Ev-

pa zastoj! Zadnji trenotek vstal je vihar. — Ker prašate v „Soči“, da naj se dokaže, kje so tisti Stoparji, Severji in Pavšiči (to se vidi, da Vam še vedno mr-goli vol. imenik po glavi). Saj se lahko sami prepričate, saj imate volilni zapis-nik (imenik), ki ste si ga prepisali, pa pojte v davkarijo, tam se že prepričate; nagrado, katero ste za to obljubili, ob-ljubite jo raje tistemu, ki Vam tisto „zbezano kravo“ najde, in ne imenujte nikogar podlega lažnjivca, saj sem Vam že zgorej namignil.

Glede organista pravite, da je po-božna želja nekega čevljarja, ki bi se rad učil orgljat. No, povem Vam, da se že uči (čeravno dobro veste); ta pa ni čevljar in tudi nima potrebe biti. Po-božna želja pa je bila marsikaterega dru-zega. Gosp. župnik ima gotovo še da-nes solzne oči po „naprednem“ organistu; kaj hočete, na križke orglje se je tudi kdo drugi že učil orgljat.

Še nekaj! Tudi poštna upraviteljica Vam je na poti. Dokazite koliko tožnih aktov je na okrajnem šolskem svetu od nje proti velikožabelskemu učitelju. Dalje pravite, da je ta poštna upraviteljica to-žila nekega „naprednjaka“ s Ceste pri-sodnji v Ajdovščini, pa je bil oproščen. Tukaj se je pa Vaš pomagač za „likof“ vrezal. Dovolite, da povemo vsaj nekaj o tej obravnavi. Ko je sodnik vprašal tega „naprednjaka“: „Ste že bil kazno-van?“ odgovori „naprednjak“: „Še nik-dar“. No, gotovo bi bil tudi potrdil z pa sodnik je nekam pogledal in je povedal: „Vi ste bil že trikrat kaz-novan“. Povedal mu je tudi zakaj in koliko. „Naprednjak“ na to: „Sem pa pozabil“. Ste slišali ljudje božji, kako so „naprednjaki“ pozabljivi?! No, „napred-njak“ je lahko zadovoljen, da je bil pri tej obravnavi „oproščen“, a konečno je vdobil, a seveda ne za kazni, marveč za — nagrado tri dni Vrh vsega mu je še poštna upraviteljica pro-sto in blagovoljno izročila ključ in oskrbništvu kapele M. Božje na Olivši.

Marsikdo vpraša, kdo pa je ta „na-prednjak“? Ali je morda tisti vice-Tuma? Ali je mogoče tisti, ki hodi k maši in pridigi zato, da vlovi kakšno besedo za Gabrščekov cvetličnjak („Sočo“)? Je-li mogoče tisti, ki vedno vohuni za gosp. župnikom, kam se hodi posvetovati? Je-li mogoče tisti, ki straži vedno okoli pošte na Cesti, da bi vlovil poštno uprave-ljico ter jo ob službo djal? No, saj ko bi bil ta „naprednjak“ količkaj izvežban ter poznal poštne postave, gotovo bi si ne mučil toliko svojo nenormalno bučo, ter bi se ne smešil s takimi stavki, saj ravnateljstvo zahteva skušnjo od pošt-nih upraviteljic, ter potem ima bolj učene nadzornike za revizije nego je ta Afri-kanderček.

Škoda, da nimamo fotografije tega „naprednjaka“!

okrog z glavo pod pazduho, zaradi tega jim je ljubša smrt na vešalih.

Kakor nam kažejo razne podobe, so take izvršbe smrtnih kaznij na Kitaj-skem jako zanimive. Ljudstvo je namreč takih prizorov že tako vajeno, da se prav nič ne razburja, marveč združuje s takim dogdskom razne druge zabave. Pa tudi obsojenca ne spravi iz ravnotežja: mirno in kakor bi šlo za vsakdanje opravilo, položi glavo pod rabljev meč ali si pusti oviti vrat od vrvice. — Zares grozne pa so one izvršbe, ko obsojenca živega razrežejo na kose. Tu prinese krvnik na morišče pokrito pletenico, v kateri je veliko število oistro nabrušenih nožev. Na vsakem teh nožev stoji zapi-sano, kateri del telesa obsojenčevega se mora s tem nožem izrezati. Ta grozna ka-zen zadene morilca svojih star-i-šev ali pa — izdajalca naroda. Slučajno da sorodniki obsojenca sprego-vore pred usmrtitvijo na štiri oči z rah-ljem nekaj — „zlatih besedij“, tedaj rah-belj rad najde oni nož, ka katem stoji ukaz, da se ga ima zabosti v srce mo-ričevega.

Iz sv. Križa. — (Dober svet.) — Onim belo jopo nosečim bitjem iz Lokavca, ki so v 67. števil. vmazane „Soče“ tako lepo sramotili Križki pevski zbor, to-le: drago dopisniče, povej nam, ali se ti je od strahu in razburjenja roka tresla, ali ti je morda časa primanjkovalo, da si tako kratek člančič napisal? Saj smo vendar pričakovali, o, ne samo par vrstic, ampak najmanj pol „Soče“ same pohvale od vas divjih „naprednjakov“ in enoočnikov Lokavskih! Lepo vam torej hvalo za vašo „strokovnjaško“ sodbo o „hreščečih glasovih“ in pa za mnenje, da bi bili naši „hreščeči glasovi“ na prodaj. Ali dragi dopisunčki, na to vam odgovorimo mi, da imate Lokavski „na-prednjaki“ najbrže sami na prodaj svoje elegantne — medvedje glasove, ko se tako bojite svetokrižke pevske „konku-rence“, da ste kar izven sebe od „fov-šarije!“

To pa vam mora biti znano, da se mi nismo prišli ponujati za petje v Lokavci, ampak prišli smo na povabi-lo vašega hvale vrednega podžupana, ne meneči se za kako plačilo!

Onega „gospoda“ z enim očesom pa prosimo, da nese tudi to „Gorico“ po tovarni razkazovat, kakor je raznašal „Sočo“ — in svojo — plitvo pamet.

Križki pevci.

Iz Kronberga. — Po naključbi sem zvedel, da je „Soča“ z dne 14. jun. t. l. prinesla notico pod zaglavjem „Tr-pinčenje v šoli“, v katerej me napada.

Ker ima zadeva vse drugo lice, kakor jo „Soča“ opisuje, pojasnim slučaj.

Nekega dne pridem v popoldansko kronberško šolo. Po molitvi pritoži se učenec F. M. iz K., da ga je součenec A. K. zabadal. Na vprašanje, je li res, odzove se za pričo poleg sedeči A. V. Zatoženca pokličem pred klopi in začnem razlagati kršč. nauk.

Po dokončani uri obdržim v šoli tožnika, zatoženca in pričo, da poizved-ujem bolj natanko. Doznan sem, da je A. K. v resnici trikrat zabodel F. M. v levo roko. Pripomniti je, da je dotični porednež uganjal take reči že preje in celo v cerkvi.

Roka je grešila, roka mora dostati kazni, rečem obtožencu in mu dam na odprto dlan vsake roke s kratkim črtal-om dva rahla udarca. Priči sta F. M. in A. V. Otrok ni jokal, ni kričal, pač pa je pri odhodu iz šole preklinjeval obema součencema zagrozil s pestjo.

Dva dni po tem dogodku je ome-njeni otrok, idoč od Šmarnic vrgel A. V. iz Ajš. tik Panovca stako silo ob tla, da je prijel domov. Bolela ga je rama in tri dni se ni mogel sam oblačiti. Priči sta V. Š. in P. M.

Danes je bil dotični otrok, o kate-rem „Soča“ piše, vprašan in pozvan, naj se izjavi brez vsakega ozira ali sem ga trpinčil; odgovoril je: „Ne!“ To izjavo pričajo vsi navzoči učenci i učenke po-poldanske Ajševiške šole. To je slučaj, katerega sem pripravljen vsaki čas in pred katerokoli oblastjo kot istinitega dokazati.

Kdo pa je oni otrok, ki ga je vzela „Soča“ v svoje „križke“? Prvi pretepač, preklinjevalec, lažnivec itd.

Groženj „Soče“ se ne bojim, ampak opozarjam slavne oblasti naj slučaj pre-iskujejo, in to tudi zahtevam, da pride resnica na dan, da hodemo videti ugled-nega veljaka, ki trdi, da je vse res kar piše „Soča“, in spoznali tistega čuvaja, ki je slišal kričanje notri v Panovec.

Kronberg, 17. junija 1902.

Anton Pahor, vikar.

Politični pregled.

Državni zbor.

Vladna predloga gledé podpore do-navskemu parobrodnemu društvu se v tem zasedanju ni rešila, ker je poslanec Berger v svojih izjavah o slabem gos-podstvu v tem društvu navedel pre-

računski odsek prišel do prepričanja, da je treba vendarle celo zadevo natančno proučiti in tako se je morala ta stvar preložiti na jesensko zasedanje. Poleg tega pa bi Nemci gotovo z vso silo na-stopali, ako bi vlada hotela po sili spravi-ti pod streho že v tem zasedanju svojo predlogo. Ker je pa vlada želela, da se to zasedanje mirno završi, odnehala je od svoje zahteve.

V torkovi seji pa se je vršila spe-cijalna debata o zakonskem načrtu glede davščine na vozne listke. Soc. demokrat Hybeš je nad dve uri utemeljeval svoj predlog, naj se obdačita le I. in II. raz-red, in sicer s priklado 50 odst. na vozne cene. Mož je seveda iz vseh kotov nanesel svoje gradivo, ki je le v daljni ali nobeni zvezi s stvarjo. — Poslanec Dobernig in Wagner sta utemeljevala predlog, naj se na glavnih železnica ob-dači I. razred s 14 odst., II. razred z 12 odst., III. razred z 10, oziroma 8 odst. vozne cene. — Finančni minister dr. vitez Böhm je pobijal vse premisležne predloge, češ, da bi se dohodki znižali za 1.600.000 kron na leto in bi torej finančna uprava ne mogla pokriti raznih višjih stroškov. — Zbornica je s 121 proti 96 glasovom odklonila Dobernigov pred-log, ravno tako Wagnerjev predlog, naj znaša na lokalnih železnica davek za I. razred 8 odst., za II. razred 6 odst., za III. razred 4 odst. in na malih želez-nica za II. razred 4 odst., za III. raz-red 2 odst. in na južni železnici 8-5 odst. namesto 9-5 odst. Vsi ti predlogi so bili odklonjeni, večina je odobrila prvih osem paragrafov po predlogu davčnega odseka.

Zbornica je nato rešila še ostale paragrafe 9—14 z neznatnimi stilističnimi premembami ter potem odobrila ves načrt tudi v tretjem branju. Gosposka zbor-nica ga je rešila v včerajšnji seji, uradno objavljen bo pa istodobno z zakonom o odpisu zemljiškega davca in odpravi mitnic.

Konečno so češki in nemški radi-kalci vložili še nekaj interpelacij in vprašanj. Klofač je mej drugimi zahteval po-jasnili glede Bülowega govora v pruski poslanski zbornici. Schönerer pa je po-zival vlado, naj ne imenuje več nobe-nega ministra za Česko, ako se loči iz kabineta dr. Rezek.

Zadnja seja državnega zbora bila je v sredo. Poslanec dr. Stran-sky je omenil, da je bil posl. Reichstälter mej zasedanjem pozvan k vojaškim vajam in sicer na 20. t. m., akopram ni vojaška oblast vodela, da bode zasedanje do 20. t. m. končano. Grof Vetter je obljubil da hoče opozoriti na ta nedostatek ministra deželne brambe.

Nemški poslanec Albrecht je hotel vedeti, kaj sta ministerski predsed-nik in trgovinski minister obljubila de-putaciji češke manjšine v olomuški trg. in obrtni zbornici. Nemška večina te zbornice je namreč zahtevala, da češki zastopniki v tej zbornici ne smejo češki govoriti. Trgovinski minister je na to izrekel svoje obžalovanje nad tem, da se hoče manjšino terorizovati, kateri od-govor ministra pa ni ugajal posl. Al-brechtu in drugim njegovim somišlje-nikom.

Zbornica je za tem brez razprave odobrila več manjših zakonov, glede pro-dajanja državnih posestev itd. itd.

Gosposka zbornica je pa v zadnji seji sklenila, da mitnico na državnih cestah in mostovih s 1. januarjem 1903 prenehajo. Ker je posl. zbornica že lani sklenila, da naj bi mitnice že letos ob novem letu prenehale, je v tej seji dr. Kathrein kot načelnik proračun-skega odseka nujno predlagal, naj zbor-nica pritrdi sklepu gosposke zbornice. To se je zgodilo. Z novim letom torej voznikom na državnih cestah ne bode več treba postajati z vozovi pred mit-nicami.

Poslanec dr. Steiner je v imenu dotičnega odseka poročal o raznih nuj-nih predlogih glede državne podpore po vremenskih neizodah poškodovanim po-sestnikom. Ker je pri tej priliki južno tirolski posl. dr. Conci prosil podpore za neke pogorelece, je dotični odsek v obliki posebne resolucije pozivljal vlado, naj zbornici predloži načrt zakona glede deželnih zavarovalnic proti ognju in to č. i. Resolucija je bila brez ugovora sprejeta.

V tej seji je zbornica tudi izročila sodiščem t. j. dovolila da se sme sodnijsko postopati proti poslancem dr. Schalku in Wölfa. Ministri so odgovarjali na razne interpelacije, mej temi tudi na ono posl. Klofača, zakaj vlada molči na besede nemškega kancelarja ki je v pruski zbornici predložil načrt zakona glede deželnih zavarovalnic proti ognju in to č. i. Resolucija je bila brez ugovora sprejeta.

ni mislil na druge države nego samo na nemško.

Radikalni Čehi s tem odgovorom niso bili zadovoljni in so ropotali, a le-vičarji so se seveda smijali.

Na to je predsednik Vetter ob 3. uri popoldne zaključil to zadnjo sejo v tem zasedanju ter voščil poslancem ve-sele počitnice.

Saksonski kralj umrl.

V četrtek ob poludevetih dopoldne je umrl v gradu Sybillehort saksonski kralj Albert. — Rojen je bil 23. aprila 1828. Ko je dokončal pravosodno študije na vseučilišču v Bonn, povrnil se je domu in se je posvetil vojaškemu po-klieu. Vojne proti Šlezvik-Holsteinu se je udeležil kot stotnik. Postal je s časoma najvišji vojni zapovednik na Saksonskem. V tem svojstvu se je udeležil l. 1866 bitke pri Kraljevem gradu. V nemški vojni proti Franciji se je odlikoval na raznih mestih tako n. pr. pri Gravelottu, pri St. Privat in drugih. Postal je za-povednik IV. zbora nemške vojske ter je izdatno pripomogel do pruske zmage pri Sedanu. L. 1873 je sledil svojemu očetu na vladarskem prestolu Saksonske. Ože-njen je bil s princezino Karolo hčerjo prince Gustava Wasa. Otrok ni imel, njegov naslednik bi imel biti njegov brat, a ta se menda odpove nasledstvu na korist svojega sina Friderika Avgusta. Umrl saksonski kralj je bil katoliške vere. Pogreba se bode udeležil Nj. Velič. naš cesar osebno.

Grimm obsojen.

V petek 13. t. m. se je vršila pred vojnim sodiščem v Varšavi glavna raz-prava proti nadporočniku Grimmu, ki je izdajal Nemčiji ruske vojne načrte. Za-slišavanje prič v tej pravdi je trajalo od 10. dopoldne do 5. popoldne. Ob 7. zvečer pa je pričela razprava in je ob 11. po noči končala z obsodbo Grimma. Obsojen je bil na dvanajst let po-silnega dela.

Razmere na Kubi.

Na nekdanj španskem otoku Kuba, na katerem se je vršila pred petimi leti vojna z Ameriko, vladajo zdaj strašne razmere. Amerika si je otok prilastila in krvava vojna je opustošila na njem ves napredek, ali zdaj Amerika ni zmožna nekdane cvetoče blagostanje zopet vrniti prebivalstvu. Na tisoče prej imovitih po-sestnikov nima s čim popraviti to, kar je vojna uničila. Zaradi tega se je bati, da nastane hula lakota in revolucija. Predsednik ameriški Roosevelt si pri-zadeva, da bi olajšal položaj in je od-redil za v prvo, da se zniža carina ku-banskemu uvozu, zlasti sladkorju, a mnogo to ne bo izdalo.

Irsko.

Irci so sklenili, da se ne udeležo slavnosti kronanja v Londonu. Med njimi vlada poleg njihove lastne zadeve proti Angležem, ker bi se radi otresli anglež-kega jarma, tudi mržnja zaradi Burov, katero pojavljajo na razne načine. Ne-davno so odkrili v Armaghu spomenik jednom Ircu ki se je boril na strani Burov proti Angležem. Pri tej priliki je imel neki Davitt političen govor, v katerem je proslavljal junaške Bure proti lakomnim Angležem. Na to slavnost došlega vlad-nega angleškega zastopnika je ljudstvo zapodilo s policijo vred. A ko se je uradnik vrnil z oboroženo silo, moral se je z vo-jajstvom vred umakniti ljudskemu navalu. Ljudje so kričali: „Obesimo ga!“ — Po vsej Irski vlada proti Angležem silna raz-draženost.

Po vojni v južni Afriki.

Buri polagajo pridno svoje orožje. Do konec preteklega tedna je položilo orožje — tako vsaj poročajo vsikdar „zanesljivi“ angleški listi — 16.500 Bu-rov ter so se oglasili da sprejmejo mir. To število pa kaže, da so Angleži storili prav, da so tako krepkemu nasprotniku zgradili zlate mostove. V gori navedenem številu je tudi 900 kapskih Burov. De-larey se je podal v četrtek z 800 možmi pri Lichtenbergu. „Narodna združenja“ se tudi razdružijo. Botha, Dewet in De-larey nameravajo potovati prihodnji me-sec v Evropo. — Tako angleška poročila. Koliko pa je verjeti, da se je mir zares trajno sklenil, sledi iz tega, da Anglija še vedno ko prej vkrcava konje za južno Afriko. V ponedeljek sta odplula namreč z Reke parnika „Hortensius“ in „Evro-pean“ naložena s konji. To pač ne govori o miru.

Domače in razne novice.

Odstop namestnika grofa Goëssa. — Tržaškemu „Piccolo“ brzojavljajo iz Grada, da misli namestnik grof Goëss odstopiti.

Imenovanje. — Sodni kancelist g. Leon Rakar v Komnu in imenovan

V svrhu enotnega postopanja dobi vsako strelišče po več takih zaznamkov. Zelo ti je torej, da merodajne osebe vplivajo na strelce, da se bodo ti zaznamki vestno izpolnjevali. Dosedaj so dežela, država in posamezne občine na Kranjskem žrtvovale že lepe vsote za napravo strelišč itd.; neobhodno potrebno je torej skupno postopanje, da se čim prej dožene,

Glede postopanja pri streljanju je c. kr. deželna vlada izdala v dogovoru z deželnim odborom kranjskim posebne predpise in varnostne naredbe, da se bodo morale vse občine in vsi strelci strogo po njih ravhati. Taki predpisi so se izdali v prvi vrsti zato, da se v bodoče preprečijo morebitne nesreče, ki se večinoma dogajajo vsled lehkomyseelnosti posameznih strelcev.

Letošnje leto se nevihte zelo pogosto pojavljajo in je toča napravila ponekod, kjer ni strelnih naprav, oziroma kjer se iz kakega vzroka ni streljalo, prav občutno škodo. Vrem. noslovci prerokujejo za vse poletje za razvoj trt pav neugodno vreme. Kar so dosedaj prerokovali, se je, žal, uresničilo. Zato pa naj bodo vsi strelci previdni in naj ne zamude nevarnih trenutkov. Saj je vsakemu dobro znano, kakšno velikansko škodo napravi suha toča, čeprav le malo časa traja.

Pravilno in uspešno streljanje se more vršiti le tedaj, če je na strelišču vse v redu, posebno pa, da je preskrbljeno z dovoljno množino smodnika. Žal pa, da se ravno v tem oziru jako brezbrizno postopa. Že večkrat smo pisali in se je deželni odbor s posebno okrožnico obrnil do vseh županov, pojasnjujoč sitnosti in težkoče pri naročbah in razpošiljanju smodnika, a v kljub temu naročajo nekatere občine smodnik šele v zadnjem trenutku, ko je že ves pošel.

F. R. Gombac v „Kmetovalcu“.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	270—	290—
„ Java . . .	260—	280—
„ Portorico „	270—	290—
„ Ceylon . . .	360—	380—
Slakdor . . .	86:50	90—
Špeh . . .	120—	150—
Petrolij v sodu . .	34—	—
„ zaboju . .	11:60	12—
Maslo surovo . . .	150—	160—
„ kuhano . .	200—	220—
Otrobi debele . . .	10 60	12 20
„ drobne . .	10—	11 20
Turšica nova . . .	12 80	14 40
„ za hrano . .	12 40	13—
Oves . . .	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 33—	št. 1 K 32 40	št. 2 K 32—
„ 3 „ 31 40,	„ 4 „ 30 80,	„ 5 „ 30—
	št. 6 K 29—	

Kuhinjska šola

Podpisana odpre dne 30. t. m. kuhinjsko šolo v ulici Vetturini št. 9, I. nadstropje.

Gojenke, katere se želijo izuriti v kuhanju, sprejemam do 30. t. m. vsaki dan od 4. do 5. popoldne, pri kateri priliki jim naznanim tudi pogoje in učni red.

Ob enem pa vabim gospode z dežele in iz mesta, in sploh stalne goste, da moja kuhinjo počastijo s svojim obiskom; postreži jim hočem po prav zmeranih cenah z jako ukusnimi jedili tako opoldne kakor tudi zvečer.

Priporočam se p. n. roditeljem, katerih hčere se želijo priučiti pravilnemu in varčnemu kuhanju in gospodinjstvu

z odličnim spoštovanjem

Marija Grebenc,
voditeljica kuhinjske šole.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trdke

I. Zornik, — Gorica
Gosposka ulica št. 7,
prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, sraje za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kraval v vsakem slogu, nogavice, rokavice, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, dičnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najboljše kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pripoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 strani.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.
Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotrdcih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florijanu v Kranju.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4½ p. l. mesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½. Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravičnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za naizganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštinih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Gospodu lekarničarju

Gabrijelu PICCOLI
v Ljubljani.

Vaše železnato vino sem s prav dobrim uspehom vporabljal pri neki gospe, ki je dolgo trpela na živcih. — Prosim Vas torej, da mi dokažete še šest steklenic zgoraj navedenega vina.

Dr. L. Färber,
c. kr. štabni zdravnik.

V Gorici, 6. junija 1901.

Prodaja se v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, v Istri in Dalmaciji po 2 40 K steklenico.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče za vrtenje in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Viktor Toffoli
v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)
velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . .	kr. 40	Corfù . . .	kr. 56
„ boljše „	44	Bari . . .	60
dalmatinsko „	48	Lucca . . .	70
istrijsko „	48	Nizza . . .	80

Podpisani posestnik prodaja črno in belo vino po najnižjih cenah hl od 20 K naprej. Postrežba točna ob vsakem času. Kdor želi, pripelje se mu naročeno vino tudi na dom. — K obilni naročitvi priporoča se s spoštovanjem

Josip Toroš,
Via Ponte Isonzo št. 6.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. šte. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga h. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Corfù istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč po ½ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Znideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochemann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Prva slovenska odlikovana krojaška delavnica v Gorici.

Anton Krušič
krojaški mojster in trgovec v Gorici
Vrtna ulica št. 26.

Izdeluje vsakovrstne moške obleke po vsakem kroju ter za vsaki stan. Ima tudi bogato zalogo domačega in angleškega sukna vseh vrst za vsaki letni čas. Blago je iz najboljših tovarn ter vedno sveže.

Izdelke iz lastne zaloge jamči.

Odlikovana

kleparska delavnica
Artur Makutz,
Gorica, Ozka ulica št. 1.

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpeklavo strelodvodov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Prireja vpeklavo vode z cevni vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za žveplanje sodov iz cinkanelega železa, škropilnice proti peronospori ponovljene po Vermorelovi sestavi: mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Največja trgovina krojnega blaga „Krojaška zadruga“

Gorica — Gosposka ulica šte. 7 — Gorica

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zepir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, pique luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, koptrov, sraje, bombaževine, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele sraje z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, sraje za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.